

Asi každý z nás slyšel dvě tajemně vyhlížející slůvka a to "delirium tremens." Neskrývá se za nimi ale nic pěkného a to především ne pro osobu závislou na alkoholu. Jde o alkoholickou psychózu. Stránka popisuje nejčastější psychózy alkoholiků.

Delirium tremens

Je to jakési "šílenství z nedodání alkoholu mozku", který je na něm závislý. Vyskytuje se u několikaletých abuzérů ("nadužívačů") alkoholu. Nejčastěji však u pijáků lihovin. Vzniká častěji v noci a vyšší pravděpodobnost je u člověka, který má v tu chvíli z nějakého důvodu horečku. Stav je provázený tělovými a zrakovými halucinacemi. Osoba má pocit, že po ní lezou malá zvířata a hmyz. Ti se po něm vrhají a chtějí jej napadnout. Místo tapety vidí pavučiny s pavouky, které nemocný odhání. Během deliria je zvýšená hranice sugestibility (ovlivnitelnost slovem - viz část z psychiatrického oddělení). Ze somatických projevů je to třes celého těla, zrychlený tep. Strach střídá euforii, stížený člověk je dezorientován místem a časem, ne vlastní osobou (neví kde je a kolik je hodin, ví ale kdo je). Delirium vzniká náhle, někdy v souvislosti s epileptickým záchvatem (u 1/3 lidí). Může trvat i 2-5 dní. Nebezpečný je stav tím, že nemocný nepřijímá jídlo a tekutiny, díky tomu se může rozvinout metabolický rozvrat organismu. Zakončení stavu je náhlé - spánkem, nebo stav odeznívá pozvolna. Nemocný má částečnou amnézii (výpadek paměti na delirium).

Jaké halucinace mohou např. vzniknout při deliriu: myši, kočky, pavouci, jeden z pacientů Dr. Nešpora měl pocit, že jede rychlíkem do Bagdádu, jiný halucinoval marťany, , další viděl, jak mu oknem do pokoje vniklo velké množství malých Leninů, jeden pacient měl pocit, že jej po bytě honí vlastní vysavač.

Korsakovova (Korsakoffova) psychóza

Ve čtvrtině případů navazuje na delirium tremens. Alkoholik má vymizelou pamětní všípivost – není si schopný zapamatovat, co před chvílí vnímal. Je postižena i výbavnost paměti. Z toho důvodu je dezorientován místem, časem a situací. Protože si nepamatuje nové vjemy, vymýšlí si je (konfabuluje) a smyšlenkám věří (překrývá je přes realitu smyšlenkami).

Korsakovovu psychózu řadíme ji mezi alkoholické demence.

Alkoholické halucinace

Sluchové a zrakové halucinace, které se vyskytují hlavně v noci. Alkoholik je při nich zmatený a

výrazně úzkostný. Po odeznění si částečně pamatuje, co halucinoval.

Halucinatorní psychóza

Podobá se deliriu, ale je při něm jasné vědomí a mírnější průběh halucinací, které jsou převážně sluchové. Jejich obsah je zajímavý, neboť bývají antagonistické (např. pacient slyší hádku dvou lidí, přičemž první ho chválí a druhá ho haní, vyhrožuje mu a nadává).

Paranoidní psychóza

Bludy pronásledování a žárlivecký blud. Postihuje přednostně paranoidní psychopatické osobnosti. Objevuje se často při zvýšeném přísunu alkoholu. Při atace se netřepe, nepotí, komunikuje.

Dipsománie

Periodické, několik dní trvající záchvatovité stavy neodolatelné touhy po alkoholu. V mezidobí je možná abstinence. Záchvat začíná neklidem, smutkem, pocity tělesné slabosti. Při napití nedovede přestat, pije nadměrně, může se dopustit impulsivních činů.

Okénka

Jak vypadají alkoholická okénka? Piják nemá vzpomínky na určité období proběhlé opilosti. Dostavuje se u něj nejistota a strach. Neví co dělal minulý den. Ptá se svých známých, obchází proto hospody. Má tendenci znovu platit účty za hospodu za útratu, kterou měl minulý den.

Z psychiatrického oddělení (cituji):

>>>prim. Dr. Ladislav Štěpánek je s alkoholičkou a psychiatry v jedné místnosti. Závislé ženě podal prázdnou sklenici se slovy: 'Napijte se, je to skvělá vychlazená desítka. 'Ostatním psychiatrům řekl: 'Pokud si pochutná, je to delírko. 'Pacientka radostně „pivo“ vypila a měla hned diagnózu.